

ETNOLOŠKE RAZISKAVE IDENTITETE SRBI V SLOVENIJI IN SLOVENCİ V SRBIJI

Sporazum o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju med Zvezno vlado ZRJ in Vlado Republike Slovenije je bil podpisan 31. maja 2002. Na temelju tega bilateralnega sporazuma tudi sedaj poteka sodelovanje med Ministrstvom za znanost Republike Srbije in Ministrstvom za kulturo Republike Slovenije. Tako je bil leta 2005 razpisan natečaj za sofinanciranje znanstveno-tehnološkega sodelovanja v obdobju od 2006-2007, od 29. do 30. marca 2006 pa je v Ljubljani potekalo tretje zasedanje mešane komisije za mednarodno znanstveno-tehnološko sodelovanje med Srbijo in Črno goro ter Republiko Slovenijo. Mešana komisija je pregledala 47 projektov, ki so bili prijavljeni v skladu s pogoji natečaja in ugotovila, da 38 projektov izpolnjuje pogoje natečaja in potrdila njihovo sofinanciranje v letih 2006 in 2007 (31 v Srbiji in 7 v Črni gori.).

Nosilci raziskovalnih projektov so inštitucije tehničnih, tehnoloških, naravoslovnih, medicinskih in humanističnih ved.

S področja humanističnih ved je s sorodnimi inštitucijami v Sloveniji so projekte podpisali Etnografski inštitut SANU, Balkanološki inštitut SANU in Filozofska fakulteta univerze v Beogradu (katedra za etnologijo in antropologijo).

Povod za ta članek je sodelovanje med dvema najpomembnejšima etnološkima ustanovama v Srbiji in Sloveniji - med Etnografskim inštitutom Srbske akademije znanosti in umetnosti (v nadaljevanju SANU) in Inštitutom za slovensko narodopisje Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (v nadaljevanju ZRC SAZU) in obisk slovenskih raziskovalcev v našem društvu.

Namreč, ena izmed tem v okviru predlaganega skupnega projekta so Srbi v Sloveniji in Slovenci v Srbiji - etnološke raziskave identitete. Navedena tema z etnološkega stališča do sedaj še ni bila sistematično proučevana, nanaša pa se na migracijske procese srbske/slovenske etnične skupnosti z vsemi svojimi specifičnostmi, ki jih imajo izven matice.

Rezultati tega raziskovalnega projekta naj bi omogočali celovitejši vpogled v aktualni položaj srbske/slovenske etnične skupnosti v Sloveniji/Srbiji, obenem bi poskušali odgovoriti na nekatera vprašanja, kot so: položaj in institucionalna organiziranost Srbov v Sloveniji, njihova kulturna in etična identiteta v njihovem novem okolju kot tudi ohranjanje vezi z matično deželo.

Med svojim znanstveno raziskovalnim obiskom so bili do sedaj v Beogradu znanstveniki z Inštituta za slovensko narodopisje: izr. prof. dr. Marija Stanonik, znanstvena svetnica, doc. dr. Jurij Fikfak, višji znanstveni sodelavec, doc. dr. Mojca Ravnik, višja znanstvena sodelavka in nosilka projekta v Sloveniji; doc. dr. Ingrid Slavec Gradišnik, znanstvena sodelavka, in doc. dr. Naško Križnar, višji znanstveni sodelavec. Prav tako so štirje njihovi sodelavci z Etnografskega inštituta SANU v Beogradu obiskali Slovenijo: dr. Mladena Prelič, znanstvena sodelavka in nosilka projekta v Srbiji; mag. Mirjana Pavlović, raziskovalna sodelavka, mag. Milina Ivanović-Barišić, raziskovalna sodelavka in mag. Jadranka Đorđević, raziskovalna sodelavka.

V začetku maja 2007 je bila gostja našega društva dr. Monika Kroječ, višja znanstvena sodelavka in predstojnica Inštituta za slovensko narodopisje, skupaj s svojimi beograjskimi gostitelji iz Etnografskega inštituta SANU: dr. Mladenom Preličem, mag. Jadranko Đorđević in Biljano Milenković-Vuković, etnologinjo in bibliotekarko Inštituta. Med obiskom je Monika Kroječ prisostvovala pouku slovenskega jezika, ki ga je vodila dr. Maja Đukanović, in se pogovarjala z udeleženci. V sredo, ko se na Visegrajski 23 zbirajo člani našega društva, je v prisrčnem pogovoru z Vladimirjem Uršičem, predsednikom, in Anico Sabo, podpredsednico, spoznala ustanovitev, delovanje in organizacijo društva, si ogledala knjižnico društva in se seznanila s tekočo problematiko.



Jože Ciuba (1924 -), Rdeči telefon. 1968, 100x70 cm

Ob tej priložnosti si je predsednik podaril vse biltene društva. Ker je cilj njenega raziskovalnega dela življenje Slovenk v Srbiji oziroma njihove življenjske zgodbe - *life story* - je

vzpostavila stike s članicami društva, ki so z velikim zadovoljstvom pristale, da ji pripovedujejo o svojem življenju v Srbiji in tako prispevajo svoj delež k njenemu delu. Ker namerava ga. Kropelj čez pol leta spet obiskati Beograd, je dogovorjeno, da bo organiziran tudi obisk v ostalih društvih Slovencev v Srbiji. Prav tako je dogovorjeno, da se to zelo pomembno sodelovanje nadaljuje in da v prihodnosti vsi znanstveno raziskovalni delavci iz Slovenije obišejo naše društvo, spoznajo člane, njihovo življenje in način, kako negujejo slovenski duh izven Slovenije. Za nadljevanje sodelovanja bo skrbela članica našega društva Biljana Milenković Vuković.

Zadnji dan obiska v Beogradu se je Monika Kropelj srečala z msgr. Hočevarjem, ki ji je predstavil življenje katoliške verske skupnosti v Srbiji.

Biljana Milenković Vuković
Prevedla Rur Zlobec

ETNOGRAFSKI INŠTITUT SANU je vodilna nacionalna in centralna ustanova v Srbiji za sistematično proučevanje narodne kulture, življenja in običajev, etnogeneze in etnične identitete srbskega in drugih etnijev kot tudi sodobnih etničnih procesov.

Inštitut proučuje etnično identiteto srbskega naroda v državi in izseljenstvu, etnične skupnosti v Srbiji kot tudi tradicionalne obrazce in vrednosti narodne kulture (materialne, socialne in duhovne). Spremlja procese spreminjanja v strukturi prebivalstva, v dinamičnem razvoju in tranziciji, ki jo spremljajo nenehne migracije, prav tako pa se ukvarja s posodabljanjem in izpopolnjevanjem metodološkega in teoretičnega dela pri regionalnih, tematskih in splošnih etnoloških temah in problemih.

V začetku novega tisočletja se je začelo delo na proučevanju sodobnih etničnih procesov s proučevanjem narodne kulture, etnične identitete, medetničnih komunikacij, kulturnih adaptacij, principov, na katerih temeljijo družbeni odnosi kot tudi odnosi do manjšin v multikulturni srbski družbi.

Na Etnografskem inštitutu SANU je objavljeno in zbrano obsežno etnografsko gradivo. Organizirana so številna znanstvena srečanja. Neguje se mednarodno sodelovanje in založniška dejavnost, s katero so se ukvarjale generacije predanih raziskovalcev in znanstvenikov, ki so delale in delajo na Etnografskem inštitutu SANU. Inštitut hrani bogato fotodokumentacijsko gradivo in etnografsko-folklorno gradivo.

Vir/povzeto po: <http://www.etno-institut.co.yu>

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE ZRC SAZU je ena osrednjih etnoloških ustanov v Sloveniji. Ustanovljen je bil leta 1951, začetki pa sodijo v leto 1947, ko je nastala Komisija za slovensko narodopisje pri Akademiji znanosti in umetnosti. Skoz desetletja se je s širjenjem raziskovalnih področij in zaposlovanjem novih sodelavcev razvil v ustanovo, ki namenja svoje temeljne in aplikativne raziskave vsem področjem sodobne etnologije, posebej na slovenskem etničnem ozemlju.

Inštitutski raziskovalci v okviru etnološkega preučevanja obravnavajo predvsem naslednje teme: gospodarstvo, kultura stavbarstva, bivanja in prehrane, družinsko in druge oblike življenja v skupnosti, lokalne kulture, medetnične stike in razmerja, šege, navade in ritualnost, ljudsko pripovedništvo, slovstveno folklorno, verovanje in druge fenomene duhovne kulture in nesnovne kulturne dediščine. Ukvarjajo se tudi z vizualno antropologijo, zgodovino in teorijo etnologije in etnološko terminologijo.

Inštitut ima obsežne zbirke arhivskega gradiva, zvočne in slikovne dokumentacije, gradiva tekočih raziskav in obsežno etnološko knjižnico. V inštitutu deluje Avdiovizualni laboratorij z bogato vizualno dokumentacijo in filmskim gradivom.

Vir: <http://www.zrc-sazu.si>

PREŠERNOV DAN V NOVEM SADU

Veleposlaništvo Republike Slovenije se je lani odločilo, da slovenski kulturni praznik, Prešernov dan, vsako leto praznuje v različnem Društvu Slovencev v Srbiji. Lani je osrednja proslava Prešernovega dne v Srbiji potekala v Društvu Sava v Beogradu, letos pa v Društvu Kredarica v Novem Sadu.

Republika Slovenija
Urad Vlade Republike Slovenije
za Slovence v zamejstvu in po svetu

PRIZNANJE

prejete
doc. dr. Maja Đukanović

profesorica slovenskega jezika na Filološki fakulteti v Beogradu
za ohranjanje slovenskega jezika in kulture v Srbiji.

Ljubljana, februar 2007

Zorko Pelikan
urednica sekretar

V organizaciji Veleposlaništva in ob kulturnem programu, ki so ga pripravili člani Društva Kredarica je svečanost potekala v atriju Srbskega Narodnega gledališča. Po pozdravnem nagovoru njegove ekselence Miroslava Lucija, je nastopal pevski zbor Društva Kredarica ter učenci dopolnilnega pouka slovenščine, ki so v nošah iz 19. stoletja predstavili Prešernove verze.

Ob tej priložnosti se je kot gost Veleposlaništva svečanosti udeležil tudi Jurček Žmavc, z Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Prešernov dan 2007, v organizaciji Veleposlaništva Republike Slovenije v Novem Sadu, je bila še ena prijetna priložnost, da se Slovenci živeči v Srbiji srečajo, pogovorijo in načrtujejo svoje nadaljnje sodelovanje in dejavnosti.

Maja Đukanović

Ob Prešernovem dnevu 2007 je članica našega Društva Slovencev Sava, sicer docentka za slovenski jezik na Filološki fakulteti v Beogradu in učiteljica dopolnilnega pouka slovenščine, prejela visoko Priznanje Vlade Republike Slovenije, ki ga podeli Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Priznanje ji je na svečanosti, ki jo je v Novem Sadu organiziralo Veleposlaništvo Republike Slovenije ob Prešernovem dnevu 2007 vročil gospod Jurček Žmavc, z Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Uredništvo



VI REDNA LETNA SKUPŠČINA DRUŠTVA SLOVENCEV "SAVA" V BEOGRADU



Predsedništvo skupščine

Šesta redna letna skupščina DRUŠTVA SLOVENCEV "SAVA" je bila 16. junija 2007 v dvorani v ul. Hadži Melentijeva 75 v Beogradu.

Predsednik skupščine, Željko Kljun je po pozdravni besedi, povabil podpredsednika skupščine Vladimira Uršiča mlajšega, ter sekretarko skupščine Jadranko Podboršek naj zavzamejo svoja mesta, za zapisnikarja pa je predlagal Ludvika Puelja. Na podlagi evidence verifikacijske komisije, je predsednik ugotovil, da je na seji prisotnih 36 delegatov od skupaj 50 izbranih, in da obstaja kvorum za nemoteno delo skupščine in njeno odločanje. Potem je pozdravil prvega sekretarja Veleposlaništva Republike Slovenije v Beogradu g. Jožefa Dajčmana, predstavnika Društva Slovencev "Kula" iz Vršca in druge navzoče goste.

Pred začetkom obravnave zadev po dnevnem redu, je skupščina enoglasno odločila, da se bo o vseh vprašanih, ki so na dnevnem redu, glasovalo javno, z dviganjem rok.

Potem je predsednik skupščine predlagal naslednji dnevni red:

1. Sprejemanje zapisnika s V redne letne skupščine;
2. Poročilo Predsedstva Društva o delu za leto 2006;
3. Finančno poročilo za 2006;
4. Poročilo Nadzornega odbora o delu za 2006;
5. Sprejemanje programa dela in načrta dejavnosti za leto 2007;
6. Sprejemanje finančnega načrta za leto 2007;
7. Delo stalnih odborov;



Delegati



Maja Đukanović

8. Verifikacija sprejema v članstvo Društva;
9. Članarina in plačevanje članarine;
10. Različno, predlogi in informacije.

Predlogov za dopolnilo dnevnega reda ni bilo, in je le-ta enoglasno sprejet. Potem je enoglasno sprejet zapisnik s V. redne seje skupščine.

Nato je dobil besedo predsednik društva g. Vladimir Uršič, ki je najprej pozdravil vse prisotne, potem pa predstavil poročilo o delu Društva v letu 2006, ki ga objavljamo v celoti. Poročilo Predsedstva društva o delu za leto 2006 je sprejeto enoglasno.

Poročilo o dopolnilnem pouku slovenščine je podala dr. Maja Đukanović. Poudarila je, da je cilj pouka, da se vsak učenec nauči knjižne slovenščine. Učenci so razvrščeni v cicibane, najstnike-začetnike, najstnike-nadaljevalce, ter

POROČILO O DELU DRUŠTVA SLOVENCEV "SAVA" V BEOGRADU V LETU 2006

Društvo Slovencev "Sava" je ustanovljeno z namenom ohranjanja nacionalne identitete, slovenskega jezika, kulture in običajev, ter spodbujanja prijateljstva med srbskim in slovenskim ljudstvom na prostorih Republike Srbije.

V skladu s temi cilji, je društvo oblikovalo program za preteklo leto, ki je bil sprejet na skupščini 7. aprila 2006. Program je bil v celoti objavljen v Biltenu 7. Glede na sprejeti program smo uresničili naslednje:

1. **Ohranjanje slovenskega jezika** - Tekom leta 2006, je zahvaljujoč dr. Maji Đukanović, dopolnilni pouk slovenskega jezika potekal izredno in vsi obiskovalci so bistveno izboljšali svoje znanje jezika. Akcijo učenja jezika za cicibane ter najstnike je podprlo pristojno Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport. Posebno poročilo delu šole bo podala dr. Maja Đukanović;

2. **Kulturne dejavnosti ter ohranjanje kulturne dediščine** - V skladu z osnovnimi opredelitvami svojega ustanavljanja ter obstoja, je Društvo, v okviru projektov poslanih Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije uresničilo naslednje:

a) *Kulturni praznik* - povezan z imenom velikega slovenskega poeta

Franceta Prešerna, čigar ustvarjalnost je bistveno označila kulturo Slovenskega naroda, je 8. februarja 2006 praznovan v prelepem okolju Ateljea 212, v organizaciji Veleposlaništva RS v Beogradu. Zaznamovanju kulturnega praznika so se udeležili predstavniki vseh slovenskih društev delujočih v Srbiji, predstavniki slovenskih podjetij v Beogradu, ter številne pomembne osebnosti kulturnega in javnega življenja prestolnice. Kratak program so pripravili člani in prijatelji našega društva, in sicer člani, vokalnega kvarteta "Sava" Ludvig Pucelj prvi tenor, Ivan Debeljak Nino drugi tenor, Branko Pucelj bariton ter Ivan Debeljak bas, ki so poleg himne je izvedli znano pesem Jakoba Aljaža Triglav, moj dom, ter pesem Pod oknom. Verze Franceta Prešerna je navdihnjeno deklamiral Janko Brezovar. Nevena Glišić flavta, je izvedla Badinerie iz Bachove svite v h-molu ob spremstvu Marije Družijanić kontinuo, Tijane Glišić violina in Sabo Atila viola.

Nekoliko pozneje 26.02.2006 je Kulturni dan praznovan tudi v Društvu SAVA s prireditvijo, ki sta jo organizirale Anica Sabo in Maja Đukanović. Naši mlada, vendar že izkušena iglalca, Aleksandar Vojinović in Marko Kužnik, sta predstavila kratko uprizoritev iz Prešernovega življenja. Mladí člani so prav tako izvedli skladbo Strunam - Hommage Francetu Prešernu in Davorinu Jenku, ki jo je za solista, komorni zbor in klavirski kvartet priredila prof. Anica Sabo. Izvajalci so bili Ivan Nino Debeljak solo bariton, Marije Družijanić klavir, Nevena Glišić flavta, Tijana Glišić violina, Atila Sabo viola, spremljajoči vokali Monika Stojanović, Irena Jakoš, Adriana Sabo in Majda Sušnik.

b) *WEB projekt* - Izdelavo in oblikovanje dvojezične spletne strani Društva SAVA je uspešno izvedel Igor Štepančič, predsednik stalnega odbora za kulturo našega društva. Spletno stran je seveda potrebno večkrat osvežiti z novimi prilogami in obvestili, da bi bila bolj obiskana. Naši člani, kot tudi drugi obiskovalci, imajo možnost vpisa na mailing listo, ter na ta način sprejemati obvestila.

c) *Skupni projekt IV. Koncert Slovenskih pesmi in poezije v Novem*





Sadu Društvo SAVA so predstavili Ivan Debeljak, ki je na diatonični harmoniki zaigral Okroglo polko Lojzeta Slaka, nato so pa mladi člani društva izvedli skladbo *Strunam - Hommage Francetu Prešernu* in *Davorinu Jenku*, ki jo je za solista, komorni zbor in klavirski kvartet priredila prof. Anica Sabo. Izvajalci so bili Ivan Nino Debeljak solo bariton, Adriana Sabo klavir, Nevena Glišić flavta, Tijana Glišić violina, Imre Sabo violina, spremljajoči vokali Dina Tomić, Andrea Tomić in Irena Jakoš.

d) *Skupni projekt: Koncert Okteta "Vrh"* ni uresničen, ker niso bila odobrena zadostna sredstva (Oktet "Vrh" je pridobil sredstva komaj za prevoz v eno smer).

Vsi programi so v celosti uresničeni ob zavzemanju omenjenih in drugih članov društva. Nosilci dela glede izdaje biltena so bili Vladimir Uršič, Anica Sabo, Slobodan Jakoš, Maja Đukanović in Branko Zorko; Bogdan Pišor in Dušana Tomić sta pa nosilca dela v knjižnici in čitalnici. Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu smo redno posredovali finančna in vsebinska poročila o uresničitvi projektov.

3. *Obisk pri sorodnih društvih* - Organizirali smo skupni obisk članov in udeležencev na naprej omenjeni skupni koncert v Novem Sadu. Prav tako pa so naši predstavniki in udeleženci v programu bili na dobrodelnem koncertu "Jesenska srečanja" v Zrenjaninu.

4. *Gostovanja iz Slovenije* - Dne 25. maja 2006 je v Centru za kulturo "Šumice" nastopil Moški pevski zbor iz Šempetra pri Gorici, ki je skupaj z delegacijo Občine Šempeter-Vrtojba na čelu s podžupanom Zvonkom Mavričem in drugimi predstavniki uprave, gostoval na povabilo mestne občine Voždovac v Beogradu, ki že dolgo vrsto let vzdržuje prijateljske odnose z Občino Šempeter-Vrtojba. Koncertu je prisostvovala ga. Tatjana Kovačič ataše za kulturo v Velesposlanstvu RS v Beogradu, politično vodstvo Občine Voždovac s predsednikom občinske skupščine g. Goranom Lukačevićem in podpredsednikom g. Stevanom Radovićem, ki je naše društvo vključil v koncertno gostovanje kot soorganizatorja

Dne 4. julija 2006 je na obisku v našem Društvu gostoval Mešani zbor APZ Tone Tomšič, ki je pod vodstvom dirigentke Urše Lah izvedel prekrasen

koncert v Katedralni cerkvi Blažene Djevice Marije. Med poslušalci so bili g. Miroslav Saje iz MZZ, Velesposlanik RS v Beogradu g. Miroslav Luci s člani velesposlanstva, ter velesposlaniki iz treh drugih držav, akademik g. Dimitrije Stefanović, predstavniki slovenskih podjetij in civilne družbe. Posebna zahvala za pomoč v bogatem prigrizku seveda gre Slovenskemu poslovnemu klubu in sicer gospodom Vladimiru Kravčuku in Dmitru Polovini.

Dne 19.11.2006 ob 19 h je v Domu družine Pavlović, Gospodar Jevremova 39 v organizaciji Velesposlanstva Republike Slovenije, ter glasbenim sodelovanjem Društva SAVA, potekal izjemno zanimiv literarni večer, oziroma srečanje Mojce Kumerdej, Ifigenije Simonović in Borisa A. Novaka z beograjskim občinstvom. Gospa Ifigenija Simonović je ob tej priložnosti Društvu Sava darovala lastno izdajo zbranih del Vitomila Zupana, za katero je naša knjižnica sedaj bogatejša.

5. *Izleti* - V organizaciji društva je uresničen enodnevni izlet: Obisk arheološkega najdbišča Viminacijum, rimskega mesta in gradu iz sredine I. stoletja našega štetja, Narodnega muzeja v Požarevcu, Galerije Milene Pavlović-Barili in Smederevskega gradu. Več o tem ste lahko prebrali v Biltenu 8.

Poleg tega je v sodelovanju s člani Planinskega društva Železničar organiziran večdnevni pohod na Škrlatico v Julijskih Alpah, potem pohod po dolini Soče in enodnevni izlet na Avalo.

6. *Oprema prostorov društva* - Oprema prostorov društva se vsako leto uresničuje deloma v skladu z razpoložljivimi sredstvi. Tokrat je dobavljeno 10 stolov in končno tudi mizica za računalnik, po ugodnih cenah;

7. Naši predstavniki, dr. Maja Đukanović in Slavjanka Milatović, sta se udeležili VI. vseslovenskega srečanja v Ljubljani, kjer je Maja Đukanović imela predavanje na temo *Sedanje stanje in možne smeri razvoja pouka slovensčine na področju nekdanje Jugoslavije*. Konference slovenskih glasbenikov v Novi Gorici se je udeležila naša predstavnica Anica Sabo, seminarja za prostovoljno delo v Novem mestu pa Marko Kužnik.

8. Omenimo še Martinovanje in Silvestrovanje, ki so jih organizirale naše

članice Pavla Milovanović, Ivana Miljković, Nuša Gerden, Brankica Đurić, Milojka Simonović in vsi drugi naši vdani vedno navzoči člani društva, seveda z glasbenim sodelovanjem Ivana Debeljaka na diatonični harmoniki.

9. *Zagotovitev sredstev za angažiranje Tehničnega tajnika* - Glede na to, da število članov Društva neprenehoma narašča, ter da tudi naraščajo tekoče naloge pomembne za obstoj Društva, si je predsedstvo zelo prizadevalo pridobiti redni priliv sredstev, za eno plačano osebo, ki bi opravljala tekoče administracijske, ter ostale obveznosti v Društvu. Na veliko žalost predsedstva, verjamemo pa tudi ostalih članov Društva, ta akcija, ki utegne biti usodna za obstoj Društva, ni uspela.

Poleg teh številnih aktivnosti, smo v Društvu uresnili tudi naslednje:

1. Nadaljevali smo aktivnosti z namenom dajanja podpore elektorjem za Nacionalni svet.

2. Striki Društva z Velesposlanstvom Republike Slovenije v Beogradu so, verjamemo v obojestransko zadovoljstvo, zelo dobri.

Knjižnica in čitalnica Društva "Sava"

Knjižnica je kod darilo članov prejela 82 novih knjig, tako da sedaj ima 532 knjig. Zaradi pomankanja finančnih sredstev ni bilo drugih načrtovanih nakupov za redno delo knjižnice in čitalnice.

Avdio in videoteka Društva "Sava"

Avdio in videoteka Društva "Sava" je v letu 2006. kot darilo sprejela, ter 3 enote na VHS in 2 na CD/DVD nosilcih. Drugih načrtovanih nakupov za redno delo avdio in videoteke ni bilo zaradi nezadostnih sredstev.

CD audio:	18
DivX filmovi:	40
DivX koncerti:	6
DVD film:	2
DVD koncert	3
MC kasete:	5
MP3:	3
VHS:	13
Skupaj enot:	90

Beograd 15.03.2007
Predsedstvo Društva "Sava"

FINANČNO POROČILO O POSLOVANJU "DRUŠTVA SAVA" V LETU 2006, ZA SKUPŠČINO DRUŠTVA KNJIGOVODSKA AGENCIJA "CENZUS" – SPASIĆ MILICA

I. UVODNI DEL:

Finančno poročilo o poslovanju za organizacijo "DRUŠTVO SAVA", Beograd, je sestavljeno za obdobje od 01.01.2006 do 31.12.2006, na osnovi obveznih računovodskih poročil (Bilanca stanja in Bilanca uspeha), ki sta izročeni odgovornim državnim organom (Narodna banka Srbije - Center za bonitete in Ministrstvo za finance - Davčna uprava Savski venac). Knjiženje nastalih prihodkov in odhodkov Društva je narejeno v skladu z domicilnimi predpisi o računovodstvu in mednarodnimi računovodskimi standardi.

Izdatki so v bilanci uspeha razdeljeni v tri skupine:

- poslovni izdatki
- finančni izdatki
- ostali izdatki

Izdatki so v teku obračunskega razdobja knjiženi v breme ustreznih kontov v razredu 5 v skupnem znesku.

II. POROČILO O POSLOVANJU V RAZDOBJU OD 01.01.2005 DO 31.12.2005

A. PRIHODKI:

V preteklem letu je Društvo ustvarilo prihodke iz treh virov:

1. iz donacij
2. iz članarin

1. Ustvarjeni prihodki iz donacij predstavljajo nepovratno prejeta finančna sredstva na račun podpore za delo Društva.

V razdobju od 01.01. do 31.12.2006 so nepovratno prejeta finančna sredstva od naslednjih darovalcev:

DOMAČI DAROVALCI:

"PMP" d.o.o. zastopanje in zavarovanje - znesek v višini 10.000,00 din
"PERUTNINA PTUJ" - predstavništvo Beograd - znesek 8.650,50 din
"KRKA" - Predstavništvo Beograd - znesek 43.175,00 din

SKUPAJ: 61.825,00 din

TUJI DAROVALCI:

"MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE" - znesek 660.570,13 din
"MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ZNANOST" - znesek 102.940,90 din

SKUPAJ: 763.511,03 din

2. Od članarin je skupaj zbrano 12.300,00 din

SKUPNI PRIHODKI: 837.636,03 din

B. STROŠKI:

V razdobju od 01.01.2006 do 31.12.2006 je društvo imelo naslednje stroške:

- pisarniški material 2.404,50 din
- režijski material 7.912,90 din
- stroški za taxi 1.750,00 din
- prt stroški 10.303,80 din
- stroški za fiksni telefon 6.401,26 din
- najemina pisarn. prostorov 402.813,00 din
- najemina dvorane za šolo 122.045,00 din
- najem dvorane za Prešernov dan 13.127,00 din
- amortizacija 52.086,35 din
- knjigovodske storitve 26.534,00 din
- internet 8.891,20 din
- fotokopiranje 2.232,50 din
- stroški za tiskanje Biltena 50.976,00 din
- hrana in pijača - za osvežitev 30.210,30 din
- bančna provizija 3.205,00 din
- strošek za takso - Center za boniteto 1.206,00 din
- negativne tečajne razlike 43.156,22 din
- donacije za šolo slovenskega jezika 52.381,00 din

SKUPAJ: 837.636,03 din

V skladu z Zakonom o računovodstvu in reviziji in Mednarodnimi računovodskimi standardi so na kontu - odložene donacije knjižena sredstva darovalcev v znesku 168.137,50 dinara din, ki se prenašajo v prihodke bodočih obračunskih razdobj (višek prihodkov nad prikazanimi razhodki).

C. DENARNA SREDSTVA:

Denarna sredstva Društva predstavljajo denarna sredstva na dinarskem in deviznem računu.

Stanje na dinarskem računu pri "ProCredit banki" z dne 31.12.2006 je 10.652,82 din.

Stanje na deviznem računu pri "Procredit banki" z dne 31.12.2006 je 20.585,82 din (po tečaju na dan 31.12.2006. godine 1 EUR = 79,00 din).

V Beogradu, 09.04.2007

ZA "CENZUS"
Dipl.ecc. SPASIĆ MILICA



Zeljko Kljun predsednik skupščine, dr Ranko Dergenc in Anica Sabo





Gerden Nusa

prevajalce. Posamezni učenci so se lani udeležili poletnih šol slovenskega jezika v Novem mestu in Portorožu, Seminarja slovenskega jezika na Ljubljanski univerzi, Tabora slovenskih otrok ter seminarja za prostovoljno delo. Dodatne aktivnosti šole so bili nastopi na vseh prireditvah društva. Pouk obiskujejo samo redni člani društva, s ciljem povezovanja dveh kultur in narodov. Objavljamo besedilo poročila v celoti.

Finančno poročilo je v okviru 3. točke dnevnega reda predstavil podpredsednik društva Jakoš Slobodan, ki je navedel, da je poročilo sestavila gospodična Milica Spasic iz Knjigovodstvene agencije "Cenzus", ki sicer vodi knjigovodstvo za društvo "Sava". Ona je predstavila podatke o prihodkih društva v letu 2006 od donacij in drugih oblik pomoči ter

članarine. Povedal je, da so sredstva od članarine zelo skromna, glede na to, da veliko članov društva ni plačalo članarine za posamezna leta. Predstavil je podatke o stroških za obdobje od 01.01. do 31.12.2006, gre pa za stroške najema prostorov, finančne storitve, vzdrževanje prostorov, nabavo pisarniškega materiala, fotokopiranje, tiskanje biltena, poštnine, interneta, stroške za organiziranje srečanj, stroške kulturnega sodelovanja in podobno. Finančno poročilo društva za leto 2006 je sprejeto enoglasno.

Poročilo o delu Nadzornega odbora med dvema skupščinama je predstavila gospa Tatjana Geric, ki je poudarila, da se je delo Društva Slovencev "Sava" v letu 2006 uresničevalo v skladu z zakonom in statutom. Odbor je mnenja, da se je delo Predsedstva uresničevalo v skladu s statutom društva, predvsem



Vladimir Ursic in Zdravko Starc predsednik DS Kula Vrsac

NAČRT DELA DRUŠTVA "SAVA" ZA LETO 2007

Društvo Slovencev "Sava" je ustanovljeno z namenom "krepitve prijateljstva med srbskim in slovenskim ter vsemi ostalimi ljudstvi na prostorih Republike Srbije" ob ohranjanju nacionalne in kulturne identitete. V skladu s tem Društvo v svoj načrt dejavnosti vgrajuje naslednje naloge:

1. Ohranjanje slovenskega jezika je gotovo najbolj pomembno za obstoj nekega ljudstva zaradi česa bo društvo, tudi naslednje leto, podpiralo vse dejavnosti vezane na učenje jezika

2. Kulturne dejavnosti ter ohranjanje kulturne dediščine

V skladu z osnovnimi opredelitvami svojega ustanavljanja ter obstoja Društva, smo v skladu s projekti posredovanimi Ministrstvu za zunanje zadeve Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, predvideli naslednje:

a) Proslava Kulturnega dne (ki e že za nami);

b) Koncert SLOVENSKEGA OKTETA v Atriju Narodnega muzeja v Beogradu (april-maj 2007);

c) Koncert APZ TONE TOMŠIČ v Atriju Narodnega muzeja v Beogradu (april-maj 2007);

d) Raztava slik akad. Slikarja Tomaža Gorjupa v Galeriji Fakultete likovne umetnosti (FLU) v Beogradu (december 2007);

e) Projekt ki je prijavil naš član Dragomir Zupanc: SLOVENCİ U BEOGRADU - Dokumentarni film o Slovencih ki so se doselili v obdobju dveh stoletij (2007/008);

f) Izdaja monografije: Slikar STANISLAV RAPOTEC, projekt prijatelja našega društva univerzitetne profesorice dr. Zoje Bojic.

Medtem smo obveščeni da sta zadnja dva projekta zaradi nepravočasne prijave zavržena.

Pred tednom smo od Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu prejeli obvestilo o odobritvi zneska 4.000,00 EUR za omenjena dva koncertna gostovanja, kar je komaj zadostno le za eden koncert. Urad smo nemudoma obvestili o tem problemu, tako da so se v odgovoru strinjali z izvedbo le enega koncerta. Pravkar smo v pogovorih s omenjenimi ansambli, tako da v tem času še ne vemo ali bo gostoval Slovenski oktet ali APZ Tone Tomšič.

Poziv članom Društva naj prijavijo projekte - Če želi kdo prijaviti projekt, za katerega obstaja interes članov Društva, je treba to storiti pravočasno v pisni obliki, najpozneje do objave javnega razpisa za tekoče leto. Prijava naj bi vsebovala naziv projekta, vsebino projekta, ime odgovorne osebe, sodelavce v projektu, znesek potrebnih sredstev za udejanjenje projekta razdeljeno po odstavkih, imena ustanov ter posameznikov od katerih bi lahko zaprosili za sredstva in čas potreben za realizacijo projekta. Vse predloge je treba dostaviti predsedstvu društva, ki si jih bo natančno ogledalo. Zelo dobro bi bilo, če bi se člani društva v večjem številu vključili v takšno organizirano obliko dela.

3. Proslava Dneva Društva.

4. Eden izlet je predviden iz sredstev od članarine.

5. Program športnih dejavnosti (Jovan Kelič, Mirko Detiček in Branko Hajdinjak)

6. Zagotavljanje sredstev za dejavnosti Društva, srečanja ter izvajanje drugih dejavnosti.

7. Zagotavljanje sredstev za opremo prostorov.

Beograd 15.04.2007
Predsedstvo Društva "Sava"



Jakob Slobodan

pa to, da so stroški narejeni racionalno tj. ekonomično, brez odvečnih izdatkih. Poročilo nadzornega odbora za leto 2006 je sprejeto enoglasno.

Predlog načrta dela društva v leto 2007, ki ga objavljamo v celoti, je predstavil g. Vladimir Uršič. Načrt dela za leto 2007 je enoglasno sprejet.



Igor Stepančič

Predlog finančnega načrta dela društva za leto 2007 je predstavil Slobodan Jakoš. Poudaril je, da je treba ohraniti raven sredstev za tekoče poslovanje, nabavo inventarja in opreme za prostore, priskrbeti sredstva za izdajanje "Biltena", kulturne aktivnosti in druge načrtovane namene. Sredstva za uresničevanje načrtov je treba pričakovati na podlagi sprejetih in odobrenih projektov in javnih razpisov, ter od članarine in donacij. Finančni načrt Društva Slovencev "Sava" za leto 2007 je enoglasno sprejet.

Poročilo po točki 9 dnevnega reda je dal podpredsednik, g. Slobodan Jakoš, ki je poročal, da je od prejšnje seje do te vpisano 55 novih članov. Predsedstvo društva je predlagalo, da skupščina verificira sprijem novih članov društva.

FINANČNI NAČRT ZA LETO 2007

I Sredstva zaprosena pri Uradu vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu po predračunu za izvedbo programa na javnem razpisu za leto 2007:

REDNO DELOVANJE

Tekoče poslovanje	7.280,00 €
Nabava inventarja	800,00 €
Redno poslovanje knjižnice in čitalnice	2.000,00 €
Izdaja Biltena (2 številki)	1.200,00 €
Redno delovanje avdio in videoteke	200,00 €
Proslava Dneva društva	290,00 €
Stroški udeležbe na Vseslovenskem srečanju za 2 osebi	250,00 €
SKUPAJ	12.000,00 €

II Prejeto od Urada vlade RS: 6.000,00 €

III Fiksni stroški za leto 2007:

1) Najem pisarniškega prostora (12 x 200,00 €)	2.400,00 €
2) Režijski stroški (elektrika, ogrevanje, voda ... 12 x 149,00 €)	1.790,00 €
3) Dvorana za letno skupščino	75,00 €
4) Telefon (12 x 12,00 €)	150,00 €
5) Knjigovodstvene storitve (12 x 25,00 € + PDV)	360,00 €
6) Čistilna sredstva za higieno	50,00 €
7) Snažilka	100,00 €
8) Poština	250,00 €
9) Internet ure in vzdrževanje WEB sajta	100,00 €
10) Pisarniški material	100,00 €
11) Stroški udeležbe na VII vseslov. Srečanju za 1 osebo	75,00 €
12) BILTEN (ena številka)	550,00 €
SKUPAJ:	6.000,00 €

Sredstev za najem dvorane za enkratredensko druženje članov, za nabavo inventarja, za drugo številko biltena, za redno delovanje knjižnice in čitalnice, ter avdio in videoteke, proslavo dneva društva, in ostale načrtovane aktivnosti, ne bodo zadostovala.

PREDSEDSTVO DRUŠTVA "SAVA"

Vladimir Uršič, preds.

Beograd, dne 15.06.2007



Vladimir Uršič

Skupščina je verificirala sprejem novih članov društva zaključno z zaporedno številko 950.

Slobodan Jakoš je nadaljeval z obvestilom, da okoli 400 članov ni plačalo članarine za posamezna leta. Glede na to,

da je to dohodek društva, iz katerega se financirata najem prostorov in redno delovanje društva, meni, da bi bilo treba resneje ukrepati v cilju zbiranja članarine. Predsedstvo predlaga, da višina letne članarine za leto 2006 ostane enaka kot



Mirko Detiček



POROČILO O DELU DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENŠČINE ZA LETO 2006

Udejanjanje pouka:

Dopolnilni pouk slovenščine se v šolskem letu 2005/06 in 2006/07 udejanja v prostorih v ul. Višegradska 23. Najem učilnice plačuje Ministrstvo za šolstvo in šport. Pouk obiskuje več kot 40 cicibanov, najstnikov in študentov. Pouk vodi dr. Maja Đukanović, profesorica slovenščine, pri delu pa ji pomagata Dina Tomić in Jelena Rašić.

Organizacija pouka:

Dopolnilni pouk slovenščine je organiziran v skupinah:

1. cicibani (5-8 let): delo po gradivu iz Cicidoja, Cicibana in beril za prvi razred osnovne šole;
2. cicibani (8-12 let): delo po učbeniku Jesen in drugih gradivih;
3. najstniki (11-13 let): učbeniki za ustrezen razred osnovne šole v Sloveniji;
4. mladinci - začetniki: učbenik S Slovenščino nimam težav;
5. mladinci - nadaljevalci: učbenik Slovenska beseda v živo 2;
6. prevajalci: Jezikovod.

Cilj pouka:

Poučevanje in izpopolnjevanje znanja knjižnega slovenskega jezika na vseh ravneh. Spoznavanje in sprejemanje slovenskih posebnosti - praznikov, običajev ipd. Seznanjanje s slovensko terminologijo in področji pouka, s katerimi v domačih šolah učenci nimajo stika.

Posebnosti:

- Cicibani: učenje in usvajanje slovenskega knjižnega jezika; slovenske pesmice in poštevanke; značilni prazniki; razlike in podobnosti med dvema kulturama.
- Najstniki: izpopolnjevanje slovnčnih znanj; slovenski pisatelji; slovensko ljudsko izročilo; usposabljanje za samostojno nastopanje.
- Prevajalci: podrobno poznavanje slovenske slovnice in pravopisa; seznanjanje z jezikovnimi priročniki; prevajanje strokovnih in leposlovnih besedil; podrobno poznavanje slovenske kulture.

Štipendije:

Na poletni šoli za otroke sta v Radencih julija 2006 bili:

1. Mina Jocić
2. Selena Brezavšček

Prejeli sta štipendije MŠŠ RS.

Tabor za slovenske otroke na Debelem rtiču je obiskal:

- Marko Pandurov

Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture se je udeležila:

- Dina Tomić (štipendija Ministrstva za kulturo RS)

Seminar za prostovoljno delo:

- Marko Kužnik
- Strahinja Cvijanović
- Aleksandar Vojinović

Mladinska Poletna šola v Ljubljani:

- Marko Pandurov
- Ivo Đukanović

Prejela sta štipendije Filozofske fakultete.

Poletna šola v Ljubljani:

- Marija Družijanić

Prejela je štipendijo Filozofske fakultete.

Dodatne aktivnosti:

- nastopanje na vseh prireditvah Društva
- obisk slovenskih gledaliških in filmskih predstav v Beogradu

Sodelovanje z Društvom Sava:

Izredno dobro! Učenci šole so pomagali, da se mnogi starši in sorodniki aktivno vključijo v delo Društva. Na izjemno dober in učinkovit način uresničujemo temeljni cilj obstoja Društva - povezovanje dveh narodov ter vzpodbujanje medsebojne strpnosti.

Maja Đukanović
učiteljica dopolnilnega pouka
slovenščine
Beograd, 18.05.2007



Branko Pucelj

lansko leto 400,00 dinarjev. Skupščina je enoglasno določila višino članarine za leto 2007 za redne člane društva v letnem znesku 400,00 dinarjev, v letu 2008 pa v znesku 500,00 dinarjev.

Predsednik skupščine je na koncu izrekel polno priznanje delu Predsedstva društva in se zahvalil članom skupščine ter gostom na prisotnosti in sodelovanju v delu VI. redne skupščine Društva Slovencev "Sava" v Beogradu, objavil, da je zasedanje skupščine zaključeno, ter povabil prisotne na koktel in druženje.

Vladimir Uršič, mlajši

NADZORNI ODBOR Društva Slovencev "SAVA" v Beogradu je na svojem rednem sastanku dne 6.junija 2007. leta v sestavi Tatjana Gerić-predsednik, Majda Pivko član in Vida Popović član, sprejel naslednje

S K L E P E

1. Na podlagi poročila predsedništva Društva "SAVA" in na podlagi finančnega poročila o poslovanju DRUŠTVA "SAVA" v obdobju od 01.januarja do 31.decembra 2006. leta, ki ga je izdelala knjigovodstvena agencija "CENZUS" iz Novega Beograda, in ki je sestavni del teh sklepov z vsemi ustreznimi knjiženji tekom celega leta 2006 z razčlenjenimi dohodki in razhodki, je nadzorni odbor mišljenja da je knjiženje vsega zgoraj navedenega vzorno in pedantno vodeno po navedeni agenciji in predlagamo skupščini da sprejme to finančno poročilo.

2. Nadzorni odbor je mišljenja da je zbranega denarja na osnovi plačane članarine v lanskem letu bilo bolj uspešno, toda ne dovolj dobro, ter predlaga skupščini Društva da se apelira na člane da v večjem številu in redno vplačujejo članarino v blagajni Društva SAVA, ker je to na koncu vedno le v dobro samemu Društvu in njegovim članom za še boljše in temeljitejše delo za vnaprej.

3. Na podlagi vsega zgoraj navedenega NADZORNI ODBOR je mišljenja da je delovanje Društva SAVA v letu 2006 bilo zakonito in v mejah normativnih aktov Društva, ter prdlaga Skupščini na temelju člena 19. Statuta Društva da to poročilo potrdi in sprejme.

V Beogradu, 6.junija 2007

Tatjana Gerić, predsednica
Vida Popović, član
Majda Pivko Stanilović, član

OTROŠKI KOTIČEK

Poletna šola slovenščine v Kopru

Letos sem bila v poletni šoli slovenščine v Kopru. Tam sem bila štirinajst dni. Bilo mi je zelo lepo. Imela sem mnogo prijateljev. V poletno šolo so prišli otroci z vsega sveta: iz Argentine, s Hrvaške, iz Nizozemske in drugih dežel.

Dopoldne smo imeli pouk slovenščine, popoldne pa smo šli na izlete. Najlepše je bilo, ko smo z ladjo pluli do solin in v Piran. V solinah sem videla, kako delajo morsko sol. V Piranu smo bli na Tartinijevem trgu. Tartini je bil znan violinist.

V nedeljo smo šli na celodnevni izlet. Takrat smo obiskali Škocijanske jame in Lipico. V Škocijanskih jamah smo videli netopirje in šli čez veliki most nad reko Reko. Škocijanske jame so dolge 3 km. V Lipici smo obiskali kobilarno, kjer smo videli čudovite bele konje.

V Kopru smo se tudi kopali, čeprav je bilo morje zelo umazano.

Lepih dnevov v poletni šoli v Kopru ne bom nikoli pozabila.

Mina Jocić, 12 let

Bovec je lep kraj in skozenj teče reka. Tam se lahko vživimo s športi na reki. Bovec je hribovit in pozimi ima smučarje, kjer lahko smučas. V Bovecu so lepi hoteli. V okolici Boveca lahko vidis veliko stvari. Tam lahko lovis ribe in se ukvarjate z različnimi športi, kot so golf, ribolov in fudralno igranje. V Bovecu lahko preživite lepe počitnice.

Jana, 11 let

V BOHINJU STA BOHINJSKA BISTARICA IN BOHINJSKO JEZERO. TAM JE AQUA PARK. PRI BOHINJSKEM JEZERU JE BOVA KRAVAVEC IN MIRNJAK. NAD BOHINJEM JE TRIGLAV. BOHINJ JE ENA VDA LONA V BOHINJU SE NAHAJA MUZEJ TAM MAŽA BOPLA TAM IZVIRAN REKA SAVA, KI SE V BEOGRADU VLIVA V DANAVO.

LUKA, 11

Mladinska poletna šola

Letos je Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik organiziral drugo mladinsko poletno šolo v Ljubljani.

Prišli smo iz različnih držav: Argentine, Avstrije, Francije, Italije, Kanade, Nemčije, Makedonije, Madžarske, ZDA in Srbije.

Iz Društva Slovencev "Sava" sva se šole udeležila Ivo Đukanović in jaz, Sara Trkmič.

Pouk slovenskega jezika je potekal dopoldne, popoldne in zvečer smo pa smo lahko sodelovali v različnih delavnica: stripovski, plesni, kuharski ... Organizirani so bili ogledi mesta, živalskega vrta, nakupovalnega centra BTC ... V soboto smo imeli športni dan na reki Savi, v nedeljo pa čudovit izlet v Logarsko dolino in Velenje, kjer smo si ogledali tudi premogovnik.

Šola nam je poleg novega znanja slovenskega jezika in kulture podarila veliko lepih spominov na druženje z vrstniki z vsega sveta.

Sara Trkmič

Bled

Blejsko jezero je znano, ker ima na sredi otok. Do otoka se pride s čolnom in potem po stopnicah do cerkve. Nad Bledom stoji grad. Tam je veliko starinskega orožja. Po jezeru plavajo labodi in osee. V slasni čarini pa so najboljše kremsnite na svetu.

Maja, 12 let

JEZIKOVNI KOTIČEK

Jezik, jezika, jeziku, jezik, jeziku, z jezikom...

Dva jezika, dveh jezikov, dvema jezikoma, dva jezika, dveh jezikih, z dvema jezikoma

Trije jeziki, treh jezikov, trem jezikom, tri jezika, treh jezikih, s tremi jeziki

SKratka: jezikovni kotiček

Jezikovni kotiček

V vsakem Biltenu poročamo o poletnih tečajih slovenskega jezika v Sloveniji. Tokrat vam pa priporočamo, da si za naslednje zimске počitnice omislite jezikovni pouk v Ljubljani.

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani že vrsto let obstaja Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, v okviru katerega se organizirajo tečaji na različnih ravneh. Na Centru se skrbno ukvarjajo tudi s pripravo učbenikov slovenščine kor tujega jezika, o čemer se lahko prepričate tudi na njihovi spletni strani.

Letos pozimi na Centru za slovenščino organizirajo že 14. zimsko šolo slovenskega jezika, ki bo potekala od 21. januarja do 1. februarja 2008. Toplo ste vabljani, da se tečaja udeležite; več podrobnosti dobite na spletni strani www.centerslo.net. Zimska šola je namenjena predvsem Slovincem, ki živijo v tujini in njihovim potomcem, poleg samega pouka pa bo potekal tudi bogat spremljevalni program.

Univerzitetne štipendije

S tem šolskim letom je Univerza v Ljubljani začela s podelitvijo štipendij študentom iz tujine, predvsem iz jugovzdolne Evrope. Možnost pridobitve imajo redni študenti, ki so že končali 1. letnik. Študentom se štipendira en semester na katerikoli fakulteti Univerze v Ljubljani, opravljeni izpiti pa se lahko priznajo na matični fakulteti. Več informacij o tem je dostopno na spletni strani Univerze v Ljubljani.

Maja Đukanović



SLOVENSKI POSLOVNI KLUB



Na sestanku Slovenskega poslovnega kluba dne 8. februarja 2007 v Horelu Intercontinental, dvorana Atlantik/Pacifik, so na dnevnem redu bile predstavitve:

1) Gospod Stojan Stamenković, MAT Ekonomski inštitut v Beogradu, na temo: Makroekonomski okvir za tuje naložnike;

2) Preredstavitev gospodarske družbe SRC sistemske integracije, Damir Baralić, direktor SRC sistemske integracije na temo: SRC rešitve za učinkovito poslovanje, ter predstavnik HVB banke na temo: študija primera - SRC rešitve v HVB banci

Aktualna gospodarska situacija, perspektive in dvomi v kontekstu srbsko-slovenskih ekonomskih odnosov



2) Predstavitev podjetja Špica Centar, enega od vodilnih sistemov integratorjev in ponudnikov rešitev in opreme za mobilno računalništvo, avtomatsko identifikacijo in avtomatsko zbiranje podatkov.



Izredno zanimive predstavitve so bile na sestanku 12.04.2007:

1) Gospod Božidar Đelić, podpredsednik vlade Srbije, na temo:



Gospod Tone Stanovnik, generalni direktor ŠPICA Adriatic Group, Uvodna beseda

Gospod Darko Korać, direktor podjetja Špica Centar, na temo: Upravljanje z delovnim časom in mobilno računalništvo.

Slavjanka Milatović

ISSN – MEDNARODNA
STANDARDNA
ŠTEVILKA ZA SERIJSKE
PUBLIKACIJE

Člane Društva Sava z veseljem obveščamo, da je naš Bilten od junija 2007 registriran v ISSN svetovni bazi podatkov za serijske publikacije.

Kaj je ISSN?

ISSN (International Standard Serial Number) je standardizirana mednarodna oznaka, ki omogoča identifikacijo katerekoli serijske publikacije, ne glede na to, v katerem delu sveta izhaja. ISSN je oznaka - koda, ki enkratno in neponovljivo identificira serijsko publikacijo z individualno kombinacijo števil. Koda sama po sebi nima pomena in ne vsebuje nikakršnega podatka niti o izvoru niti o vsebini publikacije.

Prednosti sistema ISSN

Osnovni cilj sistema ISSN je registracija čim večjega števila serijskih publikacij, ki izhajajo po svetu, in omogočanje zanesljive informacije vsem, ki jo potrebujejo. Sama ISSN številka je standardizirana s standardom ISO 3297, kar ji omogoča najširšo uporabo po vsem svetu. Ta koda je lahko osnova za povezovanje s sistemom kode EAN, ki omogoča komercialno uporabo oziroma prevod v črtno kodo, namenjeno za elektronsko razpoznavanje.

Sistem ISSN in njegova organizacija

Mrežo ISSN sestavljajo nacionalni ISSN centri, katerih dejavnosti koordinira Mednarodni ISSN center v Parizu. Nacionalni ISSN centri se ukvarjajo z registracijo in identifikacijo serijskih publikacij, tako da zanje kreirajo bibliografske zapise za mednarodno podatkovno zbirko ISSN. Poleg tega dodeljujejo ISSN oznake serijskim publikacijam, ki izhajajo na območju njihove države, večinoma na podlagi obveznega izvoda.

Naloge ISSN centra so:

- izdelovanje baze podatkov o nacionalni produkciji serijskih publikacij;
- določanje števil ISSN in ključnih naslovov serijskim publikacijam;
- posredovanje števil ISSN založnikom mednarodnih serijskih publikacij;
- pošiljanje zapisov o serijskih publikacijah v mednarodno bazo ISSN;
- skrb za redakcijo in potrebne korekcije zapisov v mednarodni bazi ISSN;
- posredovanje navodil za izdelavo črtno kode EAN založnikom;
- svetovanje založnikom v zvezi z oblikovanjem publikacije, označevanjem, povezovanjem.

Kje je natisnjen ISSN na serijski publikaciji?

Oznaka ISSN mora biti natisnjena na vidnem mestu: na naslovni strani in na ovoju publikacije. Pred številkami mora obvezno stati mednarodna kratica ISSN.

Biljana Milenković Vuković

SLOVENSKE NARODNE JEDI

Predstavljamo slovenske narodne jedi, ki so po etnoloških virih in podatkih sestavni del materialne kulture slovenskega naroda oz. del naše kulturne dediščine. Po nastanku, pomenu in značilnostih, te jedi razlikujemo od danes, pogojno povedano, splošno bolj znanih sodobnih receptov meščanske in internacionalne kuhinje. Neredko so posamezne narodne jedi nastale v zvezi z različnimi ljudskimi običaji in praznovanji. Jedi bodo predstavljene po slovenskih pokrajinah kjer so nastale, kadar je o tem dovolj gotovih krajevnih virov. Prizadevali si bomo v vsakem primeru slediti avtentičnosti receptov, čeprav posamezni tudi ne bi bili popolnoma v skladu s sodobnim zahtevom zdrave prehrane.

Matevž ali krompirjev mož

Sestavine: 1 kg fižola, 1 1/2 kg krompirja, 10 do 15 dkg zaseke ali masti, čebula, sol.

Čez noč namočen fižol skuhamo. Posebej skuhamo olupljen, rezan krompir. Nazadnje dobro zmešamo fižol z nekaj vode vred z odlitim krompirjem. Zabelimo z na masti ali zaseki prepraženo sesekljano čebulo in po okusu solimo. Jed naj bo gosta kot krompirjev pire. Ponudimo kot samostojno jed ali kot prilogo k suhem kuhanem mesu.

Skuše po tržaško

Sestavine: 2 kg rib skuš, sol, 10 dkg olivnega ali drugega olja, čebula, 2 stroka česna, peteršilj, 1/2 kg paradižnika, timijan, 5 zrn balega popra, 3 klinčke, limona, 1 dl belega vina.

Skuše dobro očistimo, jih operemo, zrežemo na 3 cm široke kose in osolimo. Na olju prepražimo sesekljano čebulo, ji dodamo sesekljan peteršilj, strt česen s soljo, očiščene in razpolovljene paradižnike, timijan, klinčke, poper in limonina kolesca; na vse to položimo ribe, jih zalijemo z vinom in pustimo rahlo vreti. RIBE ponudimo skupaj z omako.

Štajerski sirček

Sestavine: Skuta, kisla smetana, kumina, sol, paprika

Sočno skuto zdrobimo z vilicami ali pretlačimo, da je rahla. Primešamo ji toliko goste kisle smetane, da je sirček mazav, vendar obdrži obliko. Po okusu dodamo še sesekljane kumine, soli in paprike. Dobro premešamo in ponudimo s črnim kruhom. Sirček ponudimo kot namaz, lahko pa tudi kot začetno jed.

Vampi po primorsko

Sestavine: 1 1/2 kg kuhanih vampov, 3 žlice olivnega ali drugega olja, 5 dkg slanine, 1 čebula, peteršilj, 3 stroki česna, sol, poper, 3 žlice paradižnikove meze, 10 dkg parmazana.

Vampe zrežemo na tanke rezance. Na vroče olje in zrezano slanino damo sesekljano čebulo, strt česen in sesekljan peteršilj. Ko zadisi in se čebula napne, dodamo še vampe. Solimo, popramo in pražimo kake 1/4 ure. Dodamo paradižnik in pol naribanega parmezana. Z ostalim parmezanom potresemo jed v sledi.

Jadranka Karan Uršič



M. Gaspari Jurjevo, 1924

OBELEŽITEV DESETE OBLETNICE USTANOVITVE DRUŠTVA SLOVENCEV KREDARICA V NOVEM SADU

V lepem, sončnem dnevu je avtobus s člani društva Sava krenil proti Novem Sadu, kjer so pripravljali proslavo ob deseti obletnici ustanovitve društva Slovencev Kredarica.

Praznovanje jubileja, ki si zasluži vso pozornost, se je začelo 20. aprila 2007 v katedrali Ime Marijino s svečano mašo, ki jo je daroval beograjski nadškof in metropolit, monsinjor Stanislav Hočevar. Po maši se je mnogo Slovencev in njihovih prijateljev zbralo v Srpskem narodnem pozorišču, v dvorani Pera Dobrinovića.

Prireditve ob deseti obletnici najstarejšega društva v Srbiji se je začela s pozdravnim govorom predsednika društva gospoda Alberta Kužnerja. Nato je gospod Kužner predstavil nekaj

pomembnih dejstev v zvezi z ustanovitvijo in delom društva. Branju pozdravnih telegramov je sledila podelitev priznaja. Zlato plaketo so dobili: beograjski nadškof in metropolit monsinjor Stanislav Hočevar, ambasador Republike Slovenije v Srbiji njegova ekselencija Miroslav Lucić, prvi sekretar slovenske ambasade v Beogradu Jožef Dajčman, Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, Ljubljana, Slovenska izseljenska matica - Janez Rogelj, člani društva Kredarica Ivan in Albin Zavratnik, urednica Biltena Zlata Radisavljević, Desanka Poslon, učiteljica slovenskega jezika - posmrtno. Dvajset zaslužnih oseb je prejelo srebrne plakete, bilo je podeljenih tudi veliko zahval. Zahvalo za sodelovanje z društvom Kredarica je prejelo tudi društvo Sava iz

Beograda. V imenu odbitnikov plaket in medalj se je zahvalil monsinjor Stanislav Hočevar.

V umetniškem programu so sodelovali učenci, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenskega jezika, in mladi člani društva Kredarica. Pokazali so, kako v Novem Sadu ohranjajo slovenski jezik. Celoten vtis o dejavnostih društva Kredarica pa sta s slovenskimi pesmimi zaokrožila vokalni kvartet pod vodstvom Mirka Pavliča in mešani pevski zbor z dirigentko Suzano Gros. Akademsko folklorna skupina France Marolt iz Ljubljane je s svojim nastopom povzdignila proslavo. Mladostno in srčno so predstavili ples iz raznih slovenskih krajev. Vsi prisotni so njihov nastop zelo toplo sprejeli in jih nagradili z dolgim aplavzom.

Anica Sabo



SLOVENSKE LJUDSKE PESMI

En hribček bom kupil

En hrib - ček bom ku - pil, bom tr - te sa - dil, pri -
 6 jat' - lje bom va - bil, še sam ga bom pil. Slad - ko
 10 vin - ce pi - ti to me ve - se - li, do - bre vo - lje bi - ti svo - je ži - ve dni, svo - je
 14 ži - ve dni brez v(u) - seh skr - bi, to me sr - čno ve - se - li.

© 2004 Vladimir Uršič

En hribček bom kupil, bom trte sadil
 prijat'lje bom vabil, še sam ga bom pil.
 Sladko vince piti to me veseli,
 dobre volje biti svoje žive dni,
 svoje žive dni brez vseh skrbi,
 to me srčno veseli.

Že čriček prepeva, ne more več spat',
 v trgatev veva, spet pojdemo brat.
 Sladko vince

Konjički škrebļajo, ker voz'jo težko,
 ker vince peljajo, k' je močno sladko,
 Sladko vince

Tam gori za hramom en trsek stoji,
 je z grozdjem obložen, da komaj drži.
 Sladko vince

Prelepo rumeno kak čisto zlato,
 le pijmo pošteno to žlahtno blago!
 Sladko vince

Nagovarjamo tiste, ki iz kakršnegakoli razloga še niso plačali članarine. Mislimo, da ni potrebno posebej govoriti kaj materialna sredstva pomenijo za obstoj Društva. Predsedništvo si maksimalno prizadeva, da ta sredstva priskrbi z različnih strani. Seveda se ni realno vedno zanašati samo na nekoga drugega. Moramo tudi sami narediti vse, kar je v naši moči, da društvo, ki mu pripadamo, obstane. Zato vas najprijazneje prosimo, da neizogibno in v najkrajšem roku plačate svoje dolgove.

Za vso pomoč se prisrčno zahvaljujemo donatorjem:

BiD d.o.o., Boris Košuta
 Merkator, Vladimir Kravčuk
 Perutnina Ptuj, Milorad Đokić
 PMP d.o.o, Ingrid Rabič
 Slovenski poslovni klub, Vladimir Kravčuk
 in Dmtar Polovina
 Zoran Ulič



PODELITEV SPRIČEVAL OB DNEVU DRUŠTVA

Junija 2007 smo v neznosni vročini zaključili šolsko leto in ob Dnevu društva Sava, podelili spričevala učencem dopolnilnega pouka v Beogradu. Svečanosti se je udeležil Veleposlanik Republike Slovenije, Miroslav Luci s soprogo Ireno in gospa Tatjana Kovačič, ataše za kulturo.

Prireditev so so odprli člani kvarteta Cantabile, Ivana Sremac in Imre Sabo - violine, Slobodanka Savković - viola in Srđan Stanić - čelo, ki so z melodijami Baha in Mocarta naredili svečano vzdušje v prostorih v Višegradski 23.

Po glasbenem programu so se predstavili najmlajši, ki so navzočim z veseljem predstavili delček tistega, česa so se naučili med letom. Dopolnilni pouk slovenščine se je v šolskem letu 2006/07 udeležal, tako kot prej, v prostorih v ul. Višegradska 23. Najem učilnice je finančno omogočilo Ministrstvo za šolstvo in šport. Pouka se je udeležilo več kot 40 cicibanov, najstnikov in študentov, vodila ga je dr. Maja Đukanović, profesorica slovenščine, pri delu pa ji je pomagala prof. Dina Tomić.

Učenje in ohranjanje slovenskega jezika in kulture je med





temeljnimi cilji delovanja in obstoja društva, zato se pomen jezikovnega pouka vedno znova poudarja.

V okviru dopolnilnega pouka se poučuje in izpopolnjuje slovenski knjižni jezik na vseh ravneh. Učenci spoznavajo in sprejemajo slovenske posebnosti, običaje, praznujejo praznike ipd. Seznanjajo se s slovensko terminologijo z različnih področij.



Cicibani so se učili osnovnega slovenskega besedišča, slovenskih pesmic in poštevank. Udeležili so se slovenskih praznikov, namenjenih otrokom. Najstniki - začetniki so naredili prve korake v slovenščini nadaljevalci pa so izpopolnili svoja slovnična znanja, se seznanili s slovenskimi pisatelji, slovenskim ljudskim izročilom in se tudi usposabljali za samostojno



nastopanje. Prevajalska skupina je še naprej pilila svojo slovenščino skozi podrobno poznavanje slovenske slovnice in pravopisa, seznanili so se z jezikovnimi priručniki in so prevajali strokovna ter leposlovna besedila.

Dan društva je junija 2007 bil v znaku dopolnilnega pouka slovenščine, oziroma mladih. Upamo, da bodo tudi v prihodnje pridni in aktivni!

Maja Đukanović



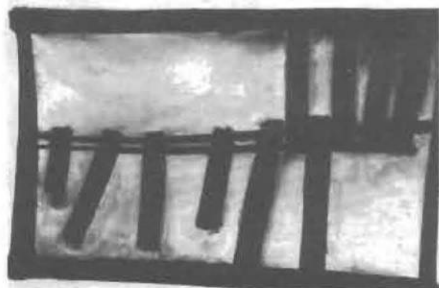
ZNAMENITI SLOVENC



UMETNIK

STANISLAV RAPOTEC

Na čelu avantgarde Sydneya 1960-tih, 70-tih in 80-tih 20. stoletja je stal Jugoslovan slovenskega rodu, Stanislav Rapotec. Rojen je bil 1911 v slovenski družini blizu Trsta, otroška leta je preživel v Škofji Loki, študiral ekonomijo v Zagrebu, služboval v Splitu, vojna leta pa je prebil v jugoslovanski vojski, oziroma zavezniški vojski in sodeloval v številnih zelo nevarnih akcijah. Prva povojna leta je bil na Bližnjem vzhodu in Egiptu še vedno v zavezniški službi, potem pa je bil 1948 na lastno željo premeščen v Avstralijo. Tu se je najprej nastanil v Adelaidi in se odločil posvetiti slikarstvu. Prvo samostojno razstavo je imel v tem mestu 1952, drugo 1953 (z izrednimi kritikami), 1955 pa se je preselil v Sydney. V Sydneyu je poučeval slikanje in tudi sam slikal, popolnoma se je obrnil k abstraktnemu ekspresionizmu. Kot član umetniške skupine Sydney Nine (in poprej Victoria Street Group) je Rapotec postal vodja umetniške avantgarde Sydneya. Leta 1962 je dobil pomembno nagrado Blake Prize for Religious Painting, kar je izzvalo veliko kontroverzo. Še naprej je razstavljal na samostojnih (pogosto tudi dve ali več samostojnih razstav letno) in skupinskih razstavah v uglednih galerijah Sydneya in drugih mest (Melbourne, Brisbane, Adelaide) v Avstraliji in tujini, kjer je pogosto bival in delal (Sao Paolo Biennale, velika razstava avstralske umetnosti v Tate galeriji v Londonu, kasneje v Ottawi, samostojna razstava v



Stanislav Rapotec, Risba s trga Sv. Petra, c. 1972

Qantas galeriji v Londonu, v Parizu 1974 in 1983, v New Yorku 1984). Njegova dela se nahajajo v najpomembnejših avstralskih javnih in zasebnih zbirkah. Eno njegovih del (Te Deum Seville) je bilo izbrano za Galerijo religijske umetnosti v Vatikanu (nahaja se natanko eno nadstropje pod Sikstinsko kapelo). Rapotčeva edina samostojna razstava v njegovi domovini je bila 1991 v Ljubljani, v galeriji Eqrna. V 1990 - tih je dobil odlikovanje za zasluge za umetnost Avstralije.

Stanislav Rapotec je umrl pred natanko desetimi leti, 1997.

V kontekstu dogajanj na mednarodni in avstralski likovni sceni je Rapotec zelo pomembna osebnost 20. stoletja. Rapotčev opus se, kot tudi sam emigre umetnik iz Evrope, nahaja v precepu: kateri kulturi pripada - tisti, ki jo je obogatil, ali tisti, iz katere izhaja? O umetniku in njegovemu delu obstajajo številne beležke, kritike in intervjuji v

avstralskih medijih med njegovo trideset let dolgo in zelo plodno karijero na tem kontinentu. V Sloveniji in v slovenščini je bil o Rapotcu, umetniku objavljen esej iz peresa dr. Irene Mislej (objavljen v zborniku), ki je prav tako objavila poljudne prispevke o tem umetniku v nekaj revijah.

Ustvarjalnost tega emigre umetnika slovenskega kulturnega spomina v Avstraliji v drugi polovici 20. stoletja kaže na nujnost razmišljanja o pojmu kulturnega spomina, kakor v disciplini umetnostne zgodovine, tako tudi pri obravnavanju fenomena sodobne umetniške ustvarjalnosti v eri globalizacije.

Dr. Zoja Bojić, Fellow, Lecturer,
COFA Online
College of Fine Arts, University of
New South Wales, Sydney, Australia
Prevedla Sonja Čolnik

DR. ZOJA BOJIĆ Rojena v Beogradu 1963. Končala študij umetnostne zgodovine na filozofski fakulteti v Beogradu 1985, absolvirala svetovno književnost s teorijo književnosti na filološki fakulteti v Beogradu 1986 in klasične vede (klasična filologija, stari grški in latinski jezik z zgodovinsko slovnico in književnostjo) na filozofski fakulteti v Beogradu 1986. Podiplomski študij najprej s področja antične umetnostne zgodovine na Oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete v Beogradu potem pa na Australian National University, Canberra, Avstralija (doktorirala 2005, Doctor of Philosophy, the field of study being Art History, Curatorship and Film Studies, ANU). (Po pred kratkim objavljenih mednarodnih neodvisnih akademskih raziskavah, ki so zajele vse akademske institucije v svetu na vseh govornih območjih, je Australian National University kot znanstveno-raziskovalna institucija rangirana kot 6. v na svetu. Več informacij o tej univerzi: www.anu.edu.au)

V obdobju 1989 - 1993 je Zoja delala kot redni lecturer (predavatelj) na University of Delhi, New Delhi, India, kjer je predavala več predmetov, posebej pomembno je, da je predavala zgodovino bizantinske umetnosti, zgodovino renesanse in zgodovino moderne umetnosti na dveh oddelkih te (ogromne) univerze.

Od 1994 Zoja živi v Avstraliji v Sydneyu (med pripravo doktorske teze 2003-2005 v Canberru). Delala je kot novinarka in redna kritičarka za številne publikacije (npr. The Canberra Times 2003 - 2005, Sydney City Bulletin 1994 -1998, SBS Radio 2001-2005 in ostale) ter objavljala v strokovnih revijah v Avstraliji (Art and Australia, Art Asia Pacific, Art Monthly, Australian Art Review) in Beogradu (Likovni život, Politika, Književne novine, NIN in ostalih popularnih medijih). V obdobju 2003 - 2005 je bila, kot izjemno nadarjena raziskovalka, dobitnica stalne doktorske štipendije Australian National University (in nekaterih drugih raziskovalnih štipendij iste univerze, kakor tudi štipendij/nagrad Australian Council for the Arts za prirerjanje razstav in druge podobne projekte.)

V obdobju 1997 - 2000 je delala tudi kot publicistka in urednica likovnih vsebin multikulturne umetniške organizacije Carnivale s sedežem v Sydneyu. 2001-2005 je delala kot novinarka za SBS (Radio) avstralsko državno medijsko hišo.

Od 2004 - danes dela kot Fellow in alternativno kot Lecturer za College of Fine Arts, COFA Online, University of New South Wales, Sydney, Avstralija. Tu je zamislila, razvila in predava predmet Experiencing and Contemplating (Understanding) Art za študente in od 2007 za podiplomske študente te (ogromne) univerze.

S svojimi deli je sodelovala na mnogih mednarodnih strokovnih srečanjih, konferencah in kongresih (v 2006 npr. na 3 mednarodnih srečanjih, seveda z različnimi deli, v Sydneyu, v Britaniji in v Canberru).

Avtorica je knjige Sonce južnega neba: pogled na umetnost v Avstraliji danes v izdaji Srbske knjige, Ruma, 2003.

Prevedla Sonja Čolnik



RAZSTAVA V CENTRU "ŠUMICE"

Tudi v tem maju se je nadaljevalo tradicionalno medobčinsko sodelovanje med občinama Voždovac (Beograd) in Šempeter - Vrtojba (pri Novi Gorici). Da spomnimo tiste, ki so morda pozabili, občina Šempeter - Vrtojba je s 15 km, po površini ena izmed najmanjših v Sloveniji in obsega samo dva kraja, po katerih je poimenovana: Šempeter pri



Novi Gorici (71 n.v.) ter Vrtojbo (63 n.v.), po številu prebivalcev (oko 6300) pa le-ta sodi med srednje velike občine. Obsega območje na vzodnem delu Goriške ravnine, kjer flišno območje Vrtobjensko-Biljenskih gričev prehaja v plodno ravnino, ki sta jo s svojimi rečnimi nanosi izoblikovali reki Soča in Vipava. Reki omogočata najboljše pogoje za vinogradništvo in cvetličarstvo, tako da je to območje znano tudi kot VRT GORIŠKE.

V Občini je tradicionalno bogato družabno življenje. Številni pevski zbor, kulturno - umetniška, športna ter najrazličnejša druga društva organizirajo prireditve, koncerte in druge dogodke. Poleg tega na območju Vrtobjensko - Biljenskih gričev poteka mednarodna gorska kolesarska tekma Alpe Adria za pokal občine Šempeter - Vrtojba.



V nekdanjem stolpu na Vrtojbenskem polju stoji najmanjši muzej v Sloveniji in spomenik lokalnega pomena - Stražarski stolp na meji. Osem metrov visok stolp, s katerega so v povojnih letih vojaki Jugoslovanske vojske strogo nadzirali mejo z Italijo, je ena od številnih nemih prič povojne zgodovine.

Letos se je občina Šempeter - Vrtojba v času od 25. do 27. maja 2007

predstavila z razstavo likovnega društva Šempeter - Vrtojba v Centru za kulturo in šport "Šumice".



Razstavljeni dela so prikazovala del likovnega ustvarjanja štirih slovenskih umetnikov:

BOGDAN ŠOBAN, univ. dipl. strojni inž., rojen 1949, živi in ustvarja v Vrtojbi.

Njegove slike nastajajo na osnovi računalniških programov, ki ob svojem zagonu razvijejo nenavadne kreativne sposobnosti tako, da ustvarjajo neskončno vrsto edinstvenih slik, ki niso primerljive z znanimi metodami drugih avtorjev. Koncept temelji na razvoju lastnih programskih algoritmov, ki avtonomno ustvarjajo slike predvsem abstraktnega tipa z občasnimi odmiki v svet podob iz realnega sveta. V svetu je pristop znan pod imenom "generative art".

<http://www.soban-art.com>



IZIDOR KOMAC - krajinar, rojen 1959, živi in ustvarja v Šempetru pri Gorici. Sam sebe prišteva h krajinarjem. Njegove slike na platnu v oljni tehniki prikazujejo v glavnem njegovo subtilno videnje določenih realnih vedut,



najpogosteje v dolini Soče, ob morju, predvsem ga privlači narava.

MATJAŽ ŠIBAV, diplomant šole "Famul Stuart", rojen 1975, živi in ustvarja v Šempetru pri Gorici. Matjaževo umetniško izrazno sredstvo so grafike, monotipije in vse vrste globokega tiska. Tokrat se predstavlja s serijo jedkanic "Gradovi na Goriškem" po podobah obstoječih gradov in nekaj po podobah, ohranjenih v zgodovinskih virih. Za upodobitev v tehniki originalne jedkanice se je odločil zato, ker tako kot gradovi sami tudi jedkanice kljubujejo zobu časa. Poleg tega je želel pričarati vzdušje, ki je vladalo v tistem času.



NINA ZULJAN, dipl. slikarka, rojena 1973, živi in ustvarja v Šempetru pri Gorici.

Nina nagovarja z močnimi, živimi, temperamentnimi in pomenljivimi barvami, zaveda se namreč, kakšna izrazna moč je skrita v njih, koliko simbolike premorejo. Osredotoča se na spekter barv, razpet od rumene do rdeče, saj prav te vsebujejo izjemen energetski naboj, toplino.

Razstavo je organizirala mestna občina Voždovac v Beogradu v sodelovanju z Društvom Slovencev "Sava" v Beogradu.



Čeprav je društvo o razstavi svoje člane pravočasno obvestilo (ustno, po elektronski pošti in s pisnim obvestilom na oglasni deski društva), bi število udeležencev lahko izrazilo z eno številko. Škoda, saj so se tako gostje kot organizatorji zelo potrudili, pa tudi deževalo ni. Nasprotno.

Bojana Vuković

SEMINAR ZA MLADE SLOVENSKE PODJETNIKE V LJUBLJANI



Urad Vlade republike Slovenije v zamejstvu in po svetu je organiziral seminar za mlade slovenske podjetnike, potomce Slovencev iz evropskih držav. Seminar je trajal od 16. do 23. septembra, deloma je potekal v Sloveniji, deloma pa v Italiji. Seminar je bil dobro zasnovan in organiziran ter poln zanimivih vsebin, za kar ima zasluge Tadeja Drolic iz Urada Vlade RS. Z nami je bila vseh 7 dni. Osnovni namen seminarja je bil seznanitev z različnimi področji poslovanja in gospodarjenja v Sloveniji, z namenom, da bi pridobili in sprožili nove ideje pri udeležencih seminarja. Poleg tega je bil namen seminarja druženje in povezava potomce Slovencev iz različnih krajev, ohranjanje kulture in jezika. Seminarja se je udeležilo okoli 13 mladih ljudi iz različnih krajev Evrope: Italije, Nemčije, Madžarske, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije ter Makedonije. Vrnili smo se polni vtisov zaradi obiska podjetij, kakršna so Krka, Motoman

Robotec, Mipot, Robotics, pa tudi zato, ker smo obiskali muzej v Ribnici, Miklovo hišo, samostan -kartuzijo Pleterje, zdravstveni center Terme Laško, kazino Perla v Novi Gorici in pokušali vina v kmetijski zadrugi v Metliki.

Prvi dan seminarja smo obiskali 40. mednarodni obrtni sejem v Celju, kjer so se predstavili udeleženci s področja elektronike, elektrotehnike, telekomunikacij, gradbeništva, kmetijskih strojev, tekstila pa tudi poslovne organizacije za podjetništvo. Na sejmu se nam je predstavila Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije, v okviru katere smo se pogovarjali o inovativnih podjetniških idejah, virih dobrih idej ter o njihovi izvedbi. Seznanili smo se s primeri izvedbe dobrih idej v praksi in z izredno uspešnimi dosežki in poslovnimi rezultati.

V Ljubljani, kjer smo bili nastanjeni, smo obiskali Gospodarsko zbornico Slovenije, kjer nas je sprejel minister za gospodarstvo, Slovensko turistično organizacijo, kjer smo se seznanili z razvojem turizma ter pomenom vpeljave evra kot valute, o vstopu v Schengen in s tem, da bo Slovenija predsedovala Evropski uniji od januarja do junija 2008. Nastop turistične organizacije s sloganom 'FEEL SLOVENIA' gotovo prispeva k boljši promociji Slovenije kot turistične destinacije pa tudi k temu, da je Slovenija edina dežela, ki ima to prednost, da ima v svojem imenu besedo LOVE (ljubezen).

Posebno pa bi poudarila obisk KB centra v Gorici, v okviru katerega so prostori društev, knjižnica, Zadruga kraška banka. Tam smo se bolje spoznali s Slovenci, ki živijo in delajo v Italiji, in z njihovim ciljem - ohraniti svoj jezik in poreklo. Eden izmed najlepših obiskov je bil ogled turističnega centra La Subida, ki se nahaja v bližini Gorice, kjer so nam povedali zelo zanimivo zgodbo o uspehih in težkih dnevih v poslovanju. Še posebej nas je očarala prelepa narava, hlevi s konji, zelo ustvarjalna in nenavadna notranja oprema prostorov in zelo prijetni ljudje, ki so nam vse to pokazali.

Čeprav smo bili udeleženci različnih poklicev in interesov, je vsak izmed nas v tem programu našel tisto, kar je v okviru njegovega dela. Ta seminar je vplival tako na pridobitev novih znanj, širitev interesnih področij kot tudi na porajanje novih idej.

Natalija Keržlin

Prevedel Aleksandar Vojinović



43. SEMINAR SLOVENSKEGA JEZIKA, LITERATURE IN KULTURE

Letos sem prejela štipendijo za Seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Seminar je potekal od 2. do 13. julija v prostorih Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani, organizirala pa ga je, kot vedno, Filozofska fakulteta, oziroma Center za slovenščino kot drugi/tuj jezik.

Dopoldne smo imeli izbirne tečaje ali fonetične vaje, potem lektorate, na koncu pa predavanja. Na izbirnih tečajih smo poslušali predavanja o predstavivah oseb ženskega in moškega spola v slovenskih tiskanih medijih in o slovenščini kot drugem tujem jeziku. Imeli smo tudi redko priložnost, da smo delali s Fidoplus, oziroma s korpusom slovenskega jezika, in se prepričali, kako Slovenci skrbijo za svoj jezik in njegovo pravilno uporabo.

Na lektoratih smo se veliko pogovarjali, posebno o stereotipih, globalizaciji, individualizaciji, uniformnosti, o vsem, kar je bilo povezano s temo letošnjega seminarja *Stereotipi v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi*. Tudi jezikovne vaje niso manjkale, kar je vedno koristna stvar za vse, ki se učimo slovenščino. Na predavanjih smo poslušali zanimive predavatelje, ki so nam še bolj pojasnili temo seminarja z različnimi primeri.

Popoldne smo imeli zelo raznovrsten program, včasih tudi možnost izbire dejavnosti po lastnem okusu. En dan je bilo organizirano spoznavno popoldne, kjer smo se bolje spoznali z drugimi udeleženci seminarja, na sprehodu po Ljubljani smo

izvedeli veliko zanimivosti o glavnem mestu Slovenije, obiskali smo Narodni muzej, Narodno galerijo ter Narodno in univerzitetno knjižnico, gledali film v kinu, slikali panjske končnice in se povzpeli na Šmarno goro.

V soboto smo imeli celodnevno ekskurzijo v Maribor, kjer smo se seznanili z znamenitostmi mesta in odkrivali, v kolikšni meri veljajo stereotipi o Štajerski in o Štajercih. Ko smo zjutraj prispeli, so nas zelo lepo sprejeli na Univerzi Maribor. Potem smo si ogledali gledališče in poslušali zanimive in humoristične zgodbe mariborskih literatov. V udobni obutvi in toplih oblačilih smo obiskali Vinogovo vinsklo klet in degustirali vina, Maribor je znan po najstarejši vinski trti na svetu, ki raste ob reki Dravi. Ob ogledu mesta smo se prepričali o lepotaš štajerske prestolnice. Povabili so nas tudi na kosilo na Pohorje. Ko smo se okrepcali, smo imeli še različne športne dejavnosti. Za konec ekskurzije je bil načrtovan obisk festivala Lent, znane evropske prireditve, ampak zaradi dežja nismo mogli poslušati glasbenikov. Čeprav nam je bilo žal, to nikakor ni moglo zmanjšati lepih doživetij v Mariboru.

Tudi letošnji seminar se je končal s podelitvijo spričeval o udeležbi in zvečer smo se na koncertu skupine Melanholiki veselo poslovlili, polni lepih spominov in z upanjem, da se bomo še kdaj srečali.

Jana Kobal



RECITATORJI V ZRENJANINU

Ob koncu šolskega leta 2006/07 je prof. Vera Popović, ki v Društvu Slovencev Planika v Zrenjaninu vodi dopolnilni pouk slovenščine, organizirala Tekmovanje v recitiranju slovenske poezije. Goste so najprej prijazno sprejeli v prostorih Društva, potem smo pa odšli na zanimiv sprehod po mestu. Profesorica Vera Popović je, tako kot vedno, zelo lepo predstavila zrenjaninske posebnosti, nas popeljala skozi mestni park do Mestne hiše, potem smo si ogledali gledališče in se sprehodili po centru do restavracije, kjer je bilo organizirano tekmovanje.

Udeležencev je bilo veliko, mladih in starih. Navzoče je pozdravil veleposlanik Republike Slovenije, njegova ekscelencija Miroslav Luci, ki je pozorno spremljal tekmovanje skupaj z drugimi gosti z Veleposlaništva ter slovenskih društev.

Na odru so se menjavali člani društev iz Zrenjanina, Subotice, Niša, Novega Sada in Beograda, po izžrebanem vrstnem redu. Žirija je ocenjevala izgovor, nastop in splošni vtis. Naše Društvo Sava so v kategoriji odraslih zastopale Dušanka Tomič, Ivana ... in Pavla Milovanović, med mlajšimi pa so se predstavili Peter Trkmič - ki je bil najmlajši sodelujoči sploh - Mirko Družijanić, Luka Pandurov, Matija Đukanović in Mina Jocić. Med odraslimi je žiriji komaj uspelo narediti neko zaporedje - vsi so bili zelo, zelo dobro pripravljeni in videlo se je, da recitirajo z ljubeznijo. Članica našega društva Dušanka Tomič je zasedla drugo mesto, ampak so res vsi nastopajoči bili odlični. Med otroki pa se ni dalo narediti razlike, zato smo se v žiriji odločili, da so zmagali vsi.

Vera Popović, učiteljica dopolnilnega pouka v Zrenjaninu je z večkratnimi takimi pobudami in povabili za srečanja mladih Slovencev v Srbiji naredila veliko dobrega in pomagala, da se med sabo seznanimo in navežemo stike. Upamo, da bo zbrala moči tudi za nova srečanja in nove prireditve.

Maja Đukanović

Vljudno prosimo vse člane, ki niso priložili potrebne dokumentacije ali niso plačali članarine za leto 2003, 2004, 2005, 2006 in 2007, da to nujno storijo v najkrajšem roku.

ODKRIT SPOMENIK EDVARDU RUSJANU



V Beogradu je 8. julija 2007 na pokopališču Novo groblje odkrit spomenik Edvardu Rusjanu, znamenitemu slovenskemu letalcu, ki je izgubil življenje pri Kalemegdanu. Spomenik je postavljen na pobudo Zveze slovenskih častnikov Brežice, Letalske zveze Srbije, g. Čedomirja Janjiša, upokojenega

njegova ekscelencija Miroslav Luci, navzoče je nagovoril tudi predstavnik Skupščine mesta Beograd, g. Zoran Alimpiš in predstavnik Zveze slovenskih častnikov



Brežice. Ob spomenik Edvardu Rusjanu so postavljeni venci Veleposlaništva Republike Slovenije in Zveze slovenskih častnikov ter mesta Beograd in Letalske

direktorja Letalskega muzeja Surčin, ob podpori in v organizaciji Veleposlaništva Republike Slovenije v Beogradu v sodelovanju s Skupščino mesta Beograd ter Zavoda za varstvo spomenikov kulture mesta Beograd in Marmorjem Hotavlje. Na svečanosti je o Edvardu Rusjanu govoril veleposlanik Republike Slovenije,



zveze Srbije. V čast slovenskemu letalcu Edvardu Rusjanu je letalo Letalske zveze Srbije svečano preletelo prostor, kjer je spomenik.

Maja Đukanović





NA PLANINCAH

TRIGLAV 2007

Že tradicionalno, tudi letos so se planinci, člani Društva "Sava" ter planinskega društva "Železničar" odpravili na Triglav. Skupaj nas je bilo sedemnajst, potovali smo pa z vlakom do Ljubljane i naprej do Rudnega Polja na Pokljuki z avtobusom. Startali smo na višini 1340m in se povzpeli do Vodnikovega doma 1815m kjer smo imeli krajši oddih, ter nadaljevali do doma "Planika" 2408 m. Vzpon je bil težek zaradi precejšnje višinske razlike, posebej pa zaradi utrujenosti po dolgem potovanju iz Beograda (po noči z vlakom). Temnilo se je že, ko smo se zbrali v domu in se razporedili v spalnici. Po večerji smo se že po 21 uri odpravili spat. Nič prezgodaj ni bilo!

Zgodaj zjutraj smo že počakali sonce, ki se je pokazalo za bližnjimi navpičnimi skalami. Krasen dan se je naredil, pred nama pa čak Triglav, skoraj z roko bi se ga dalo dotakniti. Na poteh proti vrhu je že veliko planincev. Tudi mi smo po nekaj korakih že bili v skali. To ni več hoja, temveč plezanje, krepko si je treba pomagati z rokami. K sreči, vse poti proti vrhu so dobro zavarovane s klini in jeklenimi vrvmi. Potem, ko smo se povzpeli na Mali Triglav je treba nadaljevati po dokaj izpostavljenem (in zavarovanem) grebenu. Nekaj planincev ostane tukaj, ostali pa nadaljujemo proti vrhu.

Na vrhu je že veliko skupin planincev. Poleg Slovenščine slišimo Francoščino, Nemščino, Češki in še druge jezike. Veselo je, vsi so zadovoljni, da so se povzpeli 2864m-visoko. Čudovit razgled na vrhove, proti jugovzhodu nekoliko nižje in proti zahodu in severu višje. Med vrhovi ponekod še oblaki, ki so večinoma nižje kot smo mi.

Tistim, ki so prvič tukaj gor, potisnejo glavo v Aljažev stolp in so simbolično tepeni po ta zadnji.

Spustili smo se po drugi poti do Triglavskega doma na Kredarici, kjer se je trlo ljudi. Nazaj v "Planiko" smo prišli okrog Triglavskega masiva in do večera uživali gledajoč v doline pod nami.

Noč je bila jasna, črna in polna zvezd, tako kot se nikjer v doline ne da videti.

Zjutraj smo spet na nogah počakali sončni vzhod in se odpravili na dolgo pot v dolino. Mimo Vodnikovega doma v Dolino Voje in še naprej do Bohinjskega jezera skoraj 1900m višinske razlike in veliko kilometrov. Zato nam se je kopanje v toplem jezeru zelo prileglo. Zaradi zelo vročega poletja je voda bila topla kot še nikoli prej in polna kopalcev ki so v njem iskali osvežitev.

Branko Zorko

IZLET NA RAJAC

2. junij 2007

Kod vedno ob takšnih priložnostih se je gospod Jovan Kelic udeležil pri organizaciji planinskega izleta za člane Društva Sava ter prijatelje na Rajac, toda tokrat je pobudo dala ter se zelo zavzela pri organizaciji, gospa Ivana Miljkovic.

Najprej se je tako kot ponavadi prijavilo veliko zainteresiranih, potem ko je bilo treba plačati, nekoliko manj, pred odhodom pri "modri lokomotivi" pa se je spet pojavilo več potnikov, kot jih je bilo prijavljenih. Vsega skupaj nas je bilo 24. Ker rezervnih sedišč ni bilo smo se nekateri po planinsko usedli kar na tla in tako peljali. Klub pogojem petja ni manjkalo.

In nam ni bilo žal, ker takoj ko smo se znašli v lepi naravi kakšnih 700 m n/m smo vse pozabili. Narava je ob tem času res razkošna, drevje je že čisto pokrito z mladim listjem, travniki pa s skoraj zrelo krmo; v travi je bilo nešteto različnih cvetlic. Rajac je znan po bogatih pašnikih z lepo, sočno travo, ki jo za turiste še kosijo na roko (Kosidba na Rajcu). Vmes pa so še njive z znanim rajačkim krompirjem.

junij 2007.



Že ob prihodu do planinskega doma smo opazili slovenski avtobus z registracijo KK (Krško). Ko pa smo se odpravili na sprehod smo začeli srečevati Slovenke in Slovence, ki so hodili po isti poti do Dobre vode in nazaj. To so bili člani planinskega društva iz Sevnice, ki so prišli v Srbijo, kot gostje planinskega društva "Pobeda" iz Beograda. Prijetno presenečeni smo bili mi, ker smo jih srečali, še bolj pa rojaki iz Slovenije, ko smo jih nagovorili po slovensko.

Med potjo smo se povzpeli na Vrh Rajca 848 m n/m, hodili po gozdčikih, obiskovali izvire in dom pri



Dobri vodi. Ves čas smo pa imeli krasen razgled v doline in hribe za njimi na obeh straneh grebena Rajca. Zrak je bil dokaj čist ter smo lahko naštevati znane hribe v Šumadiji. Bukuljo, Rudnik, Suvobor in druge, ki smo jih videli naokoli. Opravili





smo prijeten sprehod po travnikih in hribčkih Rajca ter po prehojenih 12 kilometrih in kakršnih 300 m višinske razlike, smo se po drugi poti vrnili v planinski dom. Tu smo si najprej v restavraciji nabrali moči in potem še poklepetali z gosti iz Slovenije. Zelo zadovoljni so bili s programom do tedaj, gostitelji pa so jim pripravili še nekaj za zvečer v Beogradu. Izkazalo se je, da imajo med seboj tudi moški pevski zbor, ki je takoj bil pripravljen nekaj zapeti. Ob pomoči našega Ludviga Puclja so najprej zapeli slovensko planinsko himno "Triglav moj dom", potem pa še nekaj slovenskih.

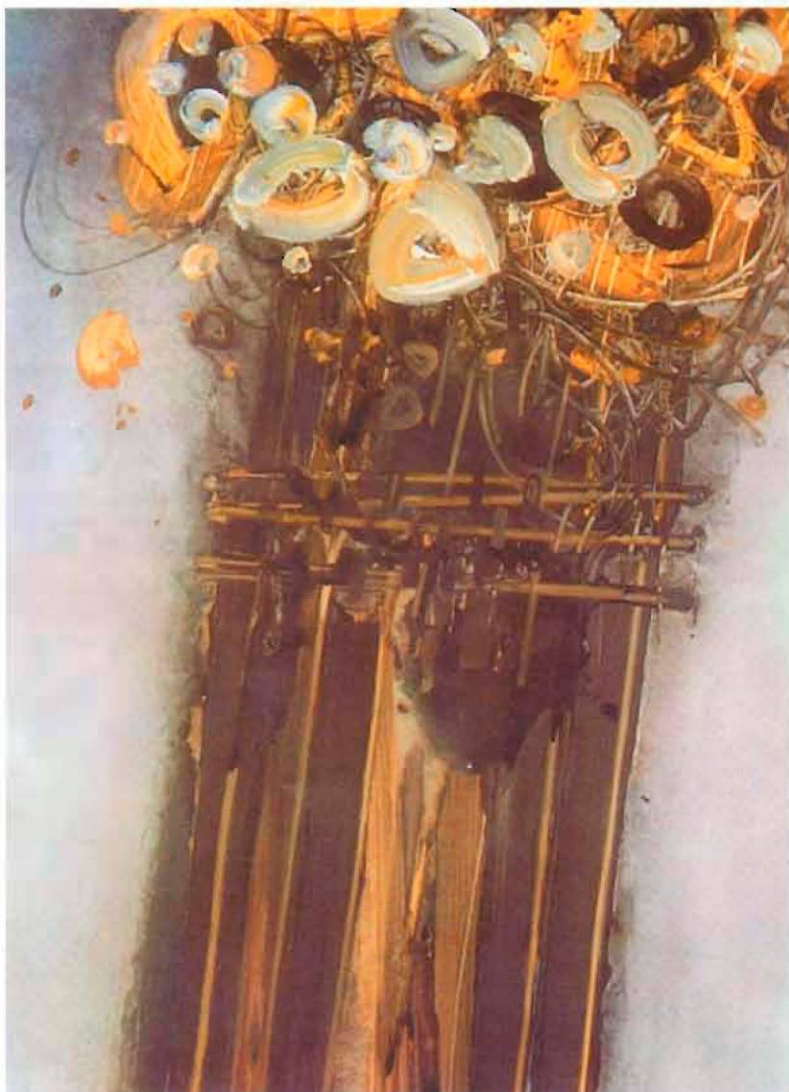
Poslovlili smo se od gostov, nakar so naši člani, znani pevci nadaljevali s slovenskimi verzmi. To je bila redka prilika, da se je slovenska pesem slišala tudi na Rajcu.

Prijetno smo bili presenečeni, kako lepo je vzdrževan Rajac, oba planinska domova z okolico,



pa tudi planinske poti, ki so dobro in jasno označene. Večina udeležencev je prehodila celo pot, vsi skupaj pa smo bili veseli, da smo v naravi preživeli en krasen dan, ki nam bo ostal v lepem spominu. Najmlajša udeleženka je bila Nina Ziherl stara komaj štiri leta in pol, najstarejši pa Franc Zorko, ki bo avgusta praznoval svoj 92. rojstni dan.

Branko Zorko



Stanislav Rapotec (1911-1997), Gloria, 1984, 137x214 cm

V tej številki Biltena objavljamo imena tistih članov, ki so preminili in nas zapustili ali pa se preselili v neki drugi, upamo, boljši svet, kakorkoli kdo od nas to dojema. Objavljamo imena tistih, o čigar odhodu smo obveščeni. Hkrati vas prosimo, da nas obvestite, če veste še za kakšne člane društva, ki so umrli. Informacija naj vsebuje: ime in priimek, datum in kraj rojstva in smrti.

Marija Živković * 29.01.1914 Trst - † 11.01.2007 Beograd

Branko Kolavčič * 25.01.1924 Miren pri Gorici - † 02.02.2007 Beograd

Stane Brovet * 14.05.1930 Josipdol, Radlje ob Dravi - † 11.06.2007 Beograd



Izdajatelj: DRUŠTVO SLOVENCEV "SAVA" V BEOGRADU

Beograd, Višegradska 23, tel/fax (011) 2641-357, e-mail: sava-si@eunet.yu www.drustvosava.org

Svet biltena: Anica Sabo, Jakoš Slobodan, Vladimir Uršič, Ivan Debeljak, Branko Zorko in Biljana Milenković Vuković

Uredništvo: Vladimir Uršič, glavni in odgovorni urednik, Anica Sabo, Jakoš Slobodan, Ivan Debeljak, Branko Zorko in Biljana Milenković Vuković

Lektor: Maja Đukanović in Rut Zlobec

Likovno-grafična priprava: Dušan Todorović, Aleksandra Anđelković in Igor Štepančić

Rokopisov, fotografij in risb ne vračamo. Podpisani članki predstavljajo osebno mnenje avtorjev, ki se nujno ne morajo strinjati z mnenjem uredništva. Uredništvo ima pravico po potrebi skrajšati in prilagoditi prispele priloge.

CIP - Каталогизacija y publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd
061

BILTEN / Društvo Slovenaca "Sava" u Beogradu
ISSN 1452-9092 = Biltен (Društvo Slovenaca "Sava" u Beogradu)
COBISS.SR-ID 140641548